

PRIVACY

Wat anderen over je mogen weten

JEUGDHULP

Waarom deze folder?

Als er problemen zijn en je hulp nodig hebt óf als je al hulp¹ krijgt, is het handig om te weten wat anderen over je mogen weten. Met andere woorden, hoe zit het met je privacy? In deze folder leggen we uit hoe dat zit.

Heb je hulp nodig, omdat je niet lekker in je vel zit of omdat er problemen thuis zijn. Je wilt praten maar het lukt niet om dit thuis te bespreken. Wat kun je dan doen?

- Je kunt hierover praten met een goede vriend of familielid. Zij kunnen je misschien helpen.
- Lukt dit niet of heb je meer hulp nodig dan kan je ook contact opnemen met de huisarts, de vertrouwenspersoon op school of het jeugdteam/wijkteam in je buurt of Centrum Jeugd en Gezin.
- Je kunt ook anoniem praten met iemand van De Kindertelefoon.

Wie heeft wat te zeggen over jou?

Ben je nog geen achttien jaar, dan ben je minderjarig. Als je minderjarig bent sta je onder gezag. Dit betekent dat iemand anders, je ouder(s) of een voogd, de verantwoordelijkheid en zeggenschap heeft over jou. Je (gezaghebbende) ouders of voogd mogen daarom belangrijke beslissingen over je nemen. Zo bepalen zij bijvoorbeeld waar en bij wie je woont.

Hoe ouder je wordt, hoe meer dingen je zelf kunt regelen. Als je jeugdhulp krijgt is hier rekening mee gehouden. Vanaf 12 jaar mag je al mee beslissen en vanaf zestien jaar neem je de beslissingen over het krijgen van hulp zelf. Dit geldt niet als er sprake is van gedwongen hulp opgelegd door een kinderrechter, bijvoorbeeld een ondertoezichtstelling (OTS).

0 - 12 jaar	Alleen je ouders hebben het recht om toestemming te geven voor hulp, het delen van informatie en inzage in je dossier.
12 - 16 jaar	Jij en je ouders beslissen samen over hulp, het delen van informatie en inzage in je dossier.
16 - 18 jaar	Je hebt het zelfstandig recht en mag zelf beslissingen nemen over het krijgen van hulp. Je ouders hebben alleen recht op informatie en inzage in je dossier als jij daar toestemming voor geeft.

Ben je 18 jaar, dan ben je volwassen en mag je alle beslissingen zelf nemen.

Let op!

Als je nog geen 16 jaar bent mag je dus nog niet alles alleen beslissen. Je ouders hebben ook een stem. Je ouders mogen ook hun mening in je dossier laten zetten. Je mag wel een **eerste** gesprek hebben met een jeugd- of wijkteam. Je kunt dan je vraag of probleem bespreken, zonder dat je ouders hiervan op de hoogte zijn. Op het moment dat je meer ondersteuning of hulp wilt, moeten je ouders hierover geïnformeerd worden. Wil je dat je ouders bepaalde informatie in het dossier niet lezen, bespreek dit dan met jouw hulpverleners. De ondersteuning en de hulp kan dan alleen met toestemming van jou en je ouders worden gegeven. Is er echt iets ernstigs met je aan de hand, dan kan er een uitzondering worden gemaakt en is hulp eventueel mogelijk zonder toestemming (of medeweten) van je ouders.

¹ Bijvoorbeeld hulp van een jeugdhulpinstelling of ambulante jeugd-GGZ.

TIP!

Wil je anoniem met iemand praten?
Bel of chat dan met
De Kindertelefoon:
0800-0432

Privacy

Privacy betekent het recht op de bescherming van het privéleven. Er zijn regels waar de hulpverlening en instellingen zich aan moeten houden. Het is belangrijk dat er zorgvuldig wordt omgegaan met jouw persoonlijke informatie.

Ik krijg hulp, hoe zit het met mijn privacy?

Delen van informatie

Als je hulp krijgt worden er dingen over jou op papier gezet. Je krijgt een hulpverleningsplan, familiegroepsplan of behandelplan. In dit plan staat welke problemen er zijn en hoe jullie deze problemen samen gaan aanpakken. Er worden ook andere gegevens over jou bewaard, zoals je geboortedatum en je woonplaats. Al deze gegevens bij elkaar noem je het (elektronisch of papieren) dossier.

In de jeugdhulp is de afspraak dat beroepskrachten (groepsleiding en hulpverleners) die direct betrokken zijn bij jouw hulp, informatie over jou met elkaar mogen delen (tenzij er sprake is van medisch beroepsgeheim). Ze mogen alleen informatie over jou delen die de hulpverleners nodig hebben om jou goed te kunnen helpen. Hulpverleners die jou helpen moeten namelijk goed weten wie je bent. Het is belangrijk dat je weet welke informatie wordt gedeeld en met wie, maar toestemming van jou is niet nodig. Deze regel geldt ook als hulpverleners informatie geven aan je (gezins)voogd. Ook daarvoor is geen toestemming van jou nodig.

Wil een hulpverlener met een ander over jou praten, bijvoorbeeld met je huisarts of met school dan is de regel dat dit alleen met toestemming mag van jou en/of je ouders (afhankelijk van je leeftijd). Dezelfde regel geldt voor inzage in je dossier.

Bijvoorbeeld:

Je woont op een groep. De groepsleiding heeft recht op inzage in je dossier, zij mogen dit dus ook zonder jouw toestemming inzien. Het is belangrijk dat de groepsleiding goed weet wie je bent. Dit betekent niet dat ook iedere stagiair of uitzendkracht, die een avond op de groep werkt, jouw hele dossier mag lezen. Hij of zij moet echter wel de noodzakelijke informatie over jou hebben om hun werk goed te doen.

Lezen van je dossier

Het is belangrijk dat je weet wat er over jou in het dossier is opgeschreven. Je hebt recht om je dossier te lezen, dit heet het recht op inzage. Staan er dingen in je dossier die echt niet kloppen, vraag dan of je hulpverleners dit willen verbeteren. Ben je het niet eens met een mening over jou in het dossier, dan heb je er recht op dat jouw mening aan het dossier wordt toegevoegd. Of wil je dat bepaalde informatie niet opgenomen wordt in het dossier, bespreek dan met je hulpverlener of dit mogelijk is.

TIP!

Als je het prettig vindt dat de groepsleiding eerst met jou praat voordat ze je dossier lezen, dan kan je dit bespreken en hier mogelijk afspraken over maken.

TIP!

Als je niet wilt dat bepaalde informatie over jou wordt gedeeld met je ouders of anderen, praat hier dan over met je hulpverlener. Samen kun je misschien tot een oplossing komen.

Toestemmingsverklaring

Sommige instellingen of teams werken met een toestemmingsverklaring. In deze verklaring wordt je gevraagd toestemming te geven om anderen te informeren over jou, en informatie over jou op te vragen, en over het inzien van je dossier. Het is belangrijk dat het voor jou duidelijk is met wie en waarom er een overleg plaatsvindt en welke informatie wordt gedeeld. Algemene toestemmingsverklaringen waarin toestemming wordt gevraagd 'voor alle noodzakelijke overleg' zijn niet geldig, omdat niet duidelijk is wat er besproken wordt en met wie. Het delen van gegevens over jou aan anderen, mag geen eis zijn voor het krijgen van hulp. Sowieso mag je altijd een toestemmingsverklaring weer intrekken.

Privacy op een groep

Als je op de groep waar je verblijft een gesprek hebt met de groepsleiding waarin persoonlijke dingen worden besproken, dan hoort dit een privégesprek te zijn. Dit is niet het geval als anderen kunnen meeluisteren. De deur hoort dicht te zijn. Als je met z'n allen aan tafel zit hoort de groepsleiding dus niet met je in gesprek te gaan over persoonlijke informatie, die niet voor anderen is bestemd. Als groepsleiding privacygevoelige informatie over de jongeren met elkaar bespreekt, hoort de groepsleiding ervoor te zorgen dat deze informatie niet door anderen kan worden gehoord. Als je merkt dat de groepsleiding er vaak niet op let of de deur dicht is als ze hierover praten, bespreek dit dan met de groepsleiding en maak hier afspraken over. Je mag verwachten dat er eerst wordt aangeklopt en wordt gewacht op jouw toestemming voordat iemand je kamer binnenkomt, behalve als er sprake is van een noodsituatie.

Hoe lang blijft mijn dossier bewaard?

De jeugdhulpinstelling moet je dossier 15 jaar bewaren en de jeugdbescherming bewaart je dossier uiterlijk 30 jaar. Het tellen begint vanaf de dag dat de hulp is afgesloten. Wil je weten wat er over je is geschreven en welke informatie over jou bewaard blijft, vraag dan om je dossier in te zien. Als er dingen over jou in staan die niet belangrijk zijn of echt niet kloppen, dan kan je vragen of de instelling dit weghaalt of verbetert. Je mag ook altijd vragen om jouw mening over iets in het dossier te zetten, zodat altijd duidelijk is wat jij er zelf van vindt. Als de hulpverlening is afgesloten en je niet wilt niet dat je dossier 15 jaar bewaard wordt, dan kan je de jeugdhulpinstelling en/of jeugdbescherming vragen om je dossier te vernietigen. Je dossier moet dan binnen drie maanden vernietigd worden. De instelling kan weigeren om je dossier te vernietigen als er sprake was van gedwongen jeugdzorg (jeugdbescherming) of jeugdreclassering óf als de informatie van groot belang is voor anderen, bijvoorbeeld als de informatie van belang is voor de hulp aan je broertje of zusje.

Waar kan ik terecht met problemen rond mijn privacy?

Als je een vraag of klacht hebt over (privacy in de) jeugdhulp of als je advies wilt kun je terecht bij het AKJ – vertrouwenspersonen in de jeugdhulp (bel [088 555 1000](tel:0885551000) of kijk op www.akj.nl). Hier werken onafhankelijke vertrouwenspersonen die je kunnen helpen. Vertrouwenspersonen van het PVP zijn er speciaal voor de GGZ (bel [0900 444 88 88](tel:09004448888) of kijk op www.pvp.nl). Ook De Kinderombudsman (www.dekinderombudsman.nl) en de Kinder- en Jongerenrechtswinkel (www.kinderrechtswinkel.nl) weten van alles over jouw rechten en plichten. De Autoriteit Persoonsgegevens (www.autoriteitpersoonsgegevens.nl) houdt toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens.

Colofon

Uitgever: JONG doet mee! in samenwerking met het AKJ -vertrouwenspersonen in de jeugdhulp.

Tekst: Mireille Gommans en het AKJ, Thijs Janssen (www.jso.nl) en Fietje Schelling (www.fietjeschelling.nl) Lay-out: Thijs Janssen (JSO)

Datum uitgave: oktober 2016

